

MMT, hots, DTM (berriz)

DTM-koek argi azaldu dute bidea murgilduta gauden krisitik ateratzeko.

Badaezpada ere, hona hemen ildo berri horren zenbait mugarri:

http://www.correntewire.com/mmtfiscal_sustainability_conference

Eta bertan dauden linkak:

http://www.correntewire.com/fiscal_sustainability_teach_in_introduction_bill_halal_and_joe_firestone

http://www.correntewire.com/fiscal_sustainability_teach_in_session_1_bill_mitchell

http://www.correntewire.com/fiscal_sustainability_teach_in_session_1_panel_discussion_and_qa

http://www.correntewire.com/fiscal_sustainability_teach_in_session_2_stephanie_kelton

http://www.correntewire.com/fiscal_sustainability_teach_in_session_2_qa

http://www.correntewire.com/fiscal_sustainability_teach_in_session_3_warren_mosler

http://www.correntewire.com/fiscal_sustainability_teach_in_session_3_qa

http://www.correntewire.com/fiscal_sustainability_teach_in_session_4_marshall_auerback

http://www.correntewire.com/fiscal_sustainability_teach_in_session_4_qa

http://www.correntewire.com/fiscal_sustainability_teach_in_session_5_randy_wray

http://www.correntewire.com/fiscal_sustainability_teach_in_session_5_pavlina_tcherneva

http://www.correntewire.com/fiscal_sustainability_teach_in_session_5_qa

Gozatu!

1. Bilbodiru

Informazioa: <http://bizkaia.hitza.info/2013/01/11/dirua-bitartekari-bihur-dadin/>

Webgunea: www.bilbodiru.org

Jakina denez¹, 'bilbodiru' hori ez da dirua izango, ez da inolako moneta izango, elkartrukerako erreminta soil bat baizik.

EHren moneta propioa beste afera bat da².

EHn moneta propioa izateko badago proposamen bat³. Kasu honetan EHn ez litzateke euroa erabiliko, EHren moneta propioa baizik (edozein delarik haren izena.). Baina EHk Europar Batasunean (EB) egoten segituko luke, Britainia Handiak bezala (non euroa ez baita erabiltzen, nahiz eta EBN egon).

¹ Antzekoa gertatzen da Iparraldean *eusko* izenekoarekin: <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2012/05/16/eusko-izeneko-moneta-iparraldean/>.

² Ikus <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2012/08/03/eh-eta-moneta-propioa/>.

³ Ikus <http://es.scribd.com/doc/59851149/Nola-irten-eurogunetik-Proposamena>. Halaber, ikus <http://moslereconomics.com/2011/05/16/how-to-exit-the-euro-a-proposal-from-1997/> eta <http://moslereconomics.com/2011/11/17/my-big-fat-greek-mmt-exit-strategy/>.

(Dena den, badago beste proposamen zehatz eta dotore bat EH errepublika independenterako: EHK EBn segitzea, estatu independente bezala, euroa erabiliz eta Mosler-en bidetik⁴.)

2. Platinozko txanpona: bilioi dolarrekoa

Ezjakintasun itzelaren krisi sakon honetan edozein gauza da posible.

Zor sabaia da gaia. Hona hemen horren inguruan azaldutako link batzuk:

Randall Wray⁵: inflaziorik gabekoa⁶.

Paul Krugman⁷: "... [printing money isn't at all inflationary under current conditions.](#)"

Baita DTM-ren inguruan mugitzen direnen linkak ere: Joe Firestone⁸. Stephanie Kelton⁹. Warren Mosler¹⁰ eta Stephanie Kelton, berriz¹¹.

⁴ Ikus <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2012/05/21/warren-mosler-en-proposamenak/>.

⁵ Ikus <http://www.economonitor.com/lrwwray/2013/01/04/does-obama-have-a-platinum-coin-up-his-sleeve/>. Randall-en hitzez: "The second method is to return to Treasury creation of currency—on a massive scale, pun intended. Currently the US Treasury has the authority to issue platinum coins in any denomination, so it could for example make large payments for military weapons by stamping large denomination platinum coins. It would thereby skip the Fed and private banks. And since coins (and reserves and Federal Reserve notes) don't count as government debt for purposes of the debt limit this also allows the Treasury to avoid increasing debt as it spends platinum coins. The coins would be Treasury IOUs but would not be counted among the bills and bonds that total to the government debt. Like currency the coins would be "redeemed" in tax payment, hence demanded by those with taxes due. So that is another finesse to get around arbitrary limits or procedures put on Treasury spending

These proposals just show how silly it is to tie the Treasury's hands behind its back through imposing debt limits. We already require that a budget is approved before Treasury can spend. That constraint is necessary to impose accountability over the Treasury. But once a budget is approved, why on earth would we want to prevent the Treasury from keystroking the necessary balance sheet entries in accordance with Congress's approved spending?

The budgeting procedure should take into account projections of the evolution of macroeconomic variables like GDP, unemployment, and inflation. It should try to ensure that government keystroking will not be excessive, stoking inflation. It is certainly possible that Congress might guess wrong—and might want to revise its spending plan in light of developments. Or, it can build in automatic stabilizers to lower spending or raise taxes if inflation is fuelled. But it makes no sense to approve a spending path and then to arbitrarily refuse to keystroke spending simply because an arbitrary debt limit is reached."

⁶ Ikus <http://www.economonitor.com/lrwwray/2013/01/08/update-on-trillion-dollar-coin-not-inflationary-it-is-a-duration-trade/>.

⁷ Ikus <http://krugman.blogs.nytimes.com/2013/01/02/debt-in-a-time-of-zero/?smid=tw-NytimesKrugman&seid=auto>.

⁸ Ikus <http://neweconomicperspectives.org/2013/01/paul-goes-platinum.html> eta <http://neweconomicperspectives.org/2013/01/the-small-ball-trillion-dollar-coin-seigniorage-exception.html>.

⁹ Ikus <http://neweconomicperspectives.org/2013/01/what-is-it-about-money-that-scars-the-bejesus-out-of-people.html>.

¹⁰ Ikus <http://moslereconomics.com/2013/01/07/greg-walden-to-introduce-bill-to-stop-u-s-treasury-from-creating-trillion-dollar-platinum-coins/#comments>.

¹¹ In <http://www.businessinsider.com/why-the-mint-the-coin-debate-could-be-the-most-important-fiscal-policy-debate-youll-ever-see-in-your-life-2013-1#ixzz2HVpQNFSp>. Hona Kelton-ek dioena (*caveat*, one American trillion = 10⁹): "Stephanie Kelton, an economics professor at the University of Missouri Kansas City and one of the earliest defenders of the coin, explained via email: *Until the idea of minting a \$1 trillion coin became a reality, most people probably never gave much thought to the government's financial operations. We understood that the government spent money, and we knew the*

(Kelton bilioi dolarreko txanpon ideiaaren lehen defendatzailetariko bat da.)

Ikus dezagun TV-ko azken agerraldian Kelton-ek esandakoa¹², laburbilduz.

Zorrek ordaintzeko erantzukizunaz ari dira.

Kelton:

“... Ez dugu inoiz zorra ordainduko. AEBetako gobernuak egiten duena Altxor Publikoak kitatzea da. Eta hori da desberdintasuna. Zu eta biok zorretan gaudenean, ordaintzen dugu hirugarren alderdiko zorra transferituz.

AEBetako gobernuak zorra jaukitzen duenean ez ditu beste baten zorrek transferitzen, berak bere moneta jaukitzen du konpondu beharreko zorra kitatzeko. Zeren AEBetako gobernuak monetaren jaulkitzailea baita eta ezin baita inoiz dirurik gabe geratu. AEBetako gobernuak ezin da dolarrik barik geratu. Dolarrek AEBetako gobernutik datoz. Ez datoz Txinatik. Ez gara sosis gabe geratuko. Ez ditugu geure umeak kiebran jarriko...”

“Bilioi dolarreko txanponaren ideiak ahalbidetuko ditu AEBak Fed-eko balantzeak gainontzeko guztien alde lan egitea, agian aldatzeko.

(...) Eta beraz, bilioi dolarreko txanponaz hitz egiten dugunean, inork ez du esaten nor erosiko duen txanpona eta non lortuko duten dirua bera erosteko. Baldin eta Fed-ek erosi nahi badu -baldin eta Fed behartuta badago txanpona hartzeko-, teklatura erabiltzen dute eta Altxor Publiko kontua markatzen dute Fed-ek guztirako ordaintzen duen bide berean.”

(...)

“Fed-ek ez du banku konturik beste banku batean. Beraiek gastatu ahal izateko, bide bakar bat dago, dirua aire hutsetik sortuz konputagailua erabiliz.”

(Zergatik geratu hor? Hamar, hoge bilioi? Ehun bilioi? Zergatik ezin dugu hori egin?)

“Hori egin dezakegu. (...) Noski, hori egin dezakegu.”

(...Ahantz zor sabaia. Zergatik ez egin txanpon batzuk? ...)

money had to come from “somewhere”, but we assumed there were limits to how much the government could afford to spend.

Like a household, we were told that the government could spend more than it takes in, but only as long as private lenders remained willing to extend credit. Borrow too much, and your credit rating will suffer. From there, it’s a hop, skip and a jump to “shared sacrifice” and “tough choices” to avoid becoming the next Greece.

Enter the coin. An idea so simple the mind recoils. The Treasury has the power to end-run the process by cutting out the middlemen – taxpayers and bond markets – simply directing the Federal Reserve to add some numbers to its balance sheet. Saints preserve us! People are freaking out because the coin appears to remove the constraints on government finance by allowing the government to just “print” money. The truth is, the government is already the issuer of the currency. It is already not revenue constrained. The coin doesn’t change anything fundamental, but most people don’t realize this because they don’t know anything about the mechanics of the way the government currently gets numbers into its account at the Fed.”

¹² Ikus <http://neweconomicperspectives.org/2013/01/stephanie-kelton-appears-on-up-with-chris-hayes.html>.

“Egin dezakegu. Onartzen baldin badugu Altxor Publikoko idazkariak ahalmena daukala bilioi dolarreko moneta egiteko, eta bera gorde Fed-eko kontu horretan, orduan 10 edo 100 edo beste edozein zenbakitako moneta gorde daiteke. Altxor Publikoko idazkariaren zuhurtasunari dagokio. Beraz, noski, egin dezaketela.

Galdera da, egingo lukete? Zeintzuk izango lirateke hori egitearen adarrak? Ez dago inongo dudarik nire buruan hori egin daitekeela...”

(...)

“... horiek sarrera digitalak dira giltzapean gordeta kalkulu-orri batean. Fed-ek Altxor Publikoko banku kontua kreditatzen duenean, horiek sarrerak digitalak dira. Giltzapean gordeak. Ezin dute alde egin. Ezin dute ihes egin. Ezin dira joan inora. Ezin dute ezer ehizatu. Ezin gaitu hyper puztu. Ezin dituzte jendea izutzen duten gauza horiek guztiak egin.”

(Zeintzuk dira mugak orduan? ... esaten ari zara... Gastatu dezakegu nahi dugun beste eta zergapetu nahi dugun apurra?)

“... ez nuen esan hori, inondik inora. Badaude mugak. Noski, mugak daude gastatu ahal duzunari buruz. Mugak ekonomiaren alde errealean daude, ez finantza aldean. Eta ez gaude ohituta entzuteko hori ezin dugula jasan. Ezin dugu jasan.

Ez dago nahiko kopurua balantze orrian. Ezin dugu gastatu dirurik ez daukagulako. Hortaz, har dezagun hipotetikoa. (...) 100 bilioi.”

(...)

“Egin 100 bilioi dolarreko txanpona eta Fed-ek Altxor Publikoko kontua kreditatzen du. Zer gertatzen da? Deus ez. Ezer ere ez. Galdera da, orduan zer gertatuko litzaieke dolar horiei Kongresuak gastu batzuk onartzen baditu, zeren gobernuak ezin baitu gastatu Kongresuak onartzen ez badu...”

(...)

“... Beraz, Kongresuak esaten badu, herrialde honetan 2,2 bilioi dolarreko azpiegitura hondamendia daukagula. Onartuko ditugu fondo batzuk gure herrialdearen azpiegitura konpontzen eta berreraikitzen hasteko, orduan fondo horiek has daitezke isurtzen.

(Eta orduan, mugituko dira ekonomia errealeran.)

“... benetako baliabideak hor dauden heinean. Herrialde honetan 23 milioi amerikar daude denbora osoko lana nahi dutenak eta ezin dutenak hori lortu: haietako asko, langabetuak...”

(...)

“Zer dela eta permitituko ditugu lagundu nahi duten 23 milioi amerikar, haiek egiteko gauza baliagarriak ditugula, etxegintza langile langabetuak ditugula, manufaktura langile langabetuak, zehazki guk behar dugun trebetasun multzoa daukatela, ...”

(...)

“Behar duten gauza bakarra da Kongresuak haiei baimena ematea hori egiteko.”

(...)

“... Ben Bernanke-ri galdetu zitaion prozesu honetan zehar joan ginenean, eta esan zuten, *Zertan ari zara?* Bilioi dolar asko ziren. Nondik dator hori?

Zergadun dirua da? ...

...Bernanke-ren erantzuna izan zen ez zela zergadun dirua. Bankuei dirua maileguz ematea nahi dugunean, erabiltzen dugu...

(Baina bilioi dolarreko txanpona da.)

“... Hain zuzen ere. Aire hutsetik datorren dirua da. Beraz, oso zintzoa zen.

Oso erantzun zehatza zen. Esan zuen gu ez geundela nahastuta. Ez dago zergadunik nahasita horretan, ezta bilobarik ere ez.”

Dakienak, Stephanie Kelton-ek, badaki.

Gehigarria¹³, Joe Firestone-ren hitzak:

“...the rational progressive temperament (...) is in the tradition of long-time MMT authors like Bill Mitchell, Randy Wray, Warren Mosler, Mat Forstater, Stephanie Kelton, Scott Fullwiler, and Pavlina Tcherneva. And it’s also (in) the temperament of newer MMT writers like Marshall Auerback, Mike Norman, Bill Black and Michael Hudson.

The position of MMT is that the preferred situation for a nation sovereign in its own fiat currency is that its Treasury Department simply creates currency in the act of deficit spending without issuing accompanying debt. Let’s be clear here.”

3. Randall Wray Finlandian

Wray Finlandian egon da. Hitzaldi bat eman du¹⁴: *Dirua, Estatua eta Enplegua* izenekoa¹⁵, Minsky-ren irakaspenen ildotik.

Pobreziaren aurkako Wray-ren aurkezpena, diapositibatan, linkean ikus daiteke¹⁶.

¹³ Ikus <http://neweconomicperspectives.org/2013/01/good-luck-stopping-austerity-with-incremental-platinum-coin-seigniorage.html>.

¹⁴ Ikus <http://www.economonitor.com/lrway/2012/12/05/mmt-and-full-employment-conference-in-finland/>.

¹⁵ Ikus <http://www.youtube.com/watch?v=sXY8mZKfXUY&feature=plcp>.

Aurkezpenean *lanaren bermea* aipatzen du, zenbait etsenplu emanez (Argentinan) eta Finlandiarako, non austeritatea baita nagusi, proposamen zehatza eginez enplegu osorako bidean.

4. Randall Wray-k Eurolandiaz (berriz)

Austeritate zaleek odol gehiago eskatzen dute¹⁷.

Wray Berlinen egon da, *Deutsche Bank*-ek antolaturiko konferentzia batean, *Debt, Deficits and Unstable Markets* izenekoan¹⁸.

Randall bankuen zereginetan aritu da, hitzaldia diapositibatan azalduz¹⁹.

Hitzaldian, Eurolandiaren eraketaz aritzean, erabilitako Chicagoko neoliberalen teoria salatu ondoren, hauxe dio Wray-k: Eurolandiako teoriariek eta politikariek ez zuten ulertu finantza fluxuak, gehien batez, aktibo finantzarioen jabetzeari lotuta zeudela ez merkataritza fluxuei²⁰.

Eurolandiako estatu kideen haien artean lehiatu ziren auzokoei esportatzeko. Lehia horretan Alemaniak irabazi zuen, politika deflaziogilearen bitartez²¹.

Ondorioa ezaguna da: austeritatea nonahi²².

Alta, Eurolandiak behar duena, lanpostuak dira²³.

5. Japonia: defizita eta inflazioa

Ezjakintasuna oso zabalduta dago.

Ortodoxia defizita eta inflazioa lotzen ahalegindu da, aspalditik. Ez soilik defizit aztoreak, defizit usoak ere horretan egon dira eta oraindik berdin segitzen dute.

¹⁶ Ikus <http://www.economonitor.com/lrwrap/files/2012/12/Finland-employment-pdf.pdf>.

¹⁷ Ikus <http://www.economonitor.com/lrwrap/2012/12/06/as-global-growth-slows-austerians-demand-more-blood-letting/>.

¹⁸ Ikus <http://www.levyinstitute.org/conferences/berlin2012/>.

¹⁹ Ikus <http://www.levyinstitute.org/conferences/berlin2012/wray.pdf>.

²⁰ Ingelese: "... the problem was that neither macroeconomic theorists nor Euroland policy makers understood that financial flows are mostly related to ownership of financial assets rather than to trade flows. That's what "financialization" or what Minsky called "money manager capitalism" is all about."

²¹ Ingelese: "...the EMU was set up to foster competition among the member states to see who could export the most to neighbors. Germany won. How? Through painful deflationary policies to keep wages in check, assisted by the fortune of the fall of the Berlin Wall that brought in waves of low wage and high skilled East Germans to the labor force."

²² Ingelese. "And so now Germany chastises the hapless Greeks, Italians, Spanish and Portuguese (...). The proposed solution is austerity everywhere. The inevitable outcome will be race-to-the-bottom dynamics to slash wages and living standards."

"Here's the most important conclusion. If you want to create a monetary union, you need to forget the internal current account outcomes and focus instead on employment. The trade flows all take place in the same currency and can always be financed. Internal deficits are sustainable. But unemployment is not."

²³ Ingelese: "Euroland needs jobs, not austerity."

Defizit hontzek argi daukate afera.

(Defizit aztoreak, defizit usoak eta defizit hontzak ikus linka²⁴.)

Japonia eredia da.

Hona hemen Warren Mosler-ek e-posta truke batetik dakarrena²⁵:

- (i) Ekonomieki ez dituzte defizit nahiko handiak erabili.
- (ii) Defizitak ez dira nahiko handiak dauzkaten aurrezki desioak estaltzeko.
- (iii) Japoniak azken 20 urteotan defizit handiak erabili ditu, eta ez dauka inflazio handirik, moneta indartsua baizik.
- (iv) Hondoratzea gaur egungo egoerari dagokio, defizita oso txikia delako.

Japonian defizit murrizketarako mugimendu bakoitzak okertu du egoera, eta aurrekontu osagarri bakoitzak egoera hobetu.

DTM-koen teoria eta Japoniako esperientziak bat datoz.

Ikasiko ote dugu?

6. Azken berriak: Islandiak irabazi du

2008an Icesave bankuak, Landsbanki-ren filialak porrot egin zuen. Denbora hartan Landsbanki Islandiako bigarren bankua zen.

Islandiak ez die ordainduko atzerritar aurrezleei, Britainia Handiko eta Holandako aurrezleei.

Islandiako Gobernuak ez die kalte-ordainik eman beharko Icesave-ren porrotagatik. Kalte-ordaina Icesave-ren jabe Landsbanki-k emango duela dio Islandiak.

EFTA-ren auzitegiak erabaki du Islandiako Gobernuak nahiko arrazoi bazituela gordailu horiek ez estaltzeko, "neurrigabeko krisi sistemikoa" zuelako.

EFTAren ebazpena .

Yes, it is possible.

²⁴ Ikus <http://www.slideshare.net/MitchGreen/money-is-no-object>: 33. orrialdea. Prentsan, ikus http://www.washingtonpost.com/blogs/wonkblog/post/you-know-the-deficit-hawks-now-meet-the-deficit-owls/2011/08/25/gIQAHsoONR_blog.html.

http://www.correntewire.com/deficit_hawks_deficit_doves_and_deficit_owls.

<http://my.firedoglake.com/letsgetitdone/tag/deficit-owls/>.

http://www.washingtonpost.com/business/modern-monetary-theory-is-an-unconventional-take-on-economic-strategy/2012/02/15/gIQA8uPMR_story.html (5 orrialde).

²⁵ Ikus <http://moslereconomics.com/2013/02/08/a-question/>.